

ЗАКАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

Рік видання 5-й

№ 7
(141)

24

ЛЮТОГО

1961 року

П'ЯТНИЦЯ

Ціна 1 коп.

ПІДСУМКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ІНСТИТУТУ ЗА 1960 РІК

У 1960 році колектив викладачів інституту видав 23 підручники і посібники для шкіл та педвузів, загальним обсягом 210 друкованих аркушів.

Крім того, викладачами інституту було надруковано 64 науково-методичних статті, що складає 42 друкованих аркуші.

Приємно відзначити, що у минулому році значно збільшилася кількість колективних і комплексних тем з актуальних питань педагогічної науки. Так, кафедра української літератури успішно працює над підручником для педвузів з курсу української літератури (автори проф. Волинський П. К., проф. Пільгук І. І., доц. Кобилецький Ю. С., доц. Поліщук Ф. М., доц. Походило М. У., в. о. доцента Хропко П. П.).

Кафедра психології готує на курсі з педагогічної психології педвузів (автори проф. Костюк Г. С., доц. Ніколенко Д. Ф., доц. Чамата П. Р., доц. Зальцман Б. М., викладач Шевченко П. Д.).

Кафедра філософії розробляє проблему «Історія філософської та суспільно-політичної думки на Україні» (комплексна тема).

За минулий рік значно посилюються зв'язки кафедр з вчительськими колективами шкіл. Так, члени кафедри дефектології працюють у тісному зв'язку з педагогічними колективами спеціальних шкіл 161, 69, 105.

Кафедра елементарної математики та методики тримає тісний зв'язок з школами 30, 135, 139 та з Яготинською середньою школою.

Кафедра методики фізики надає методичну допомогу вчителям фізики шкіл Києва 77, 54, 136, 3-ї школи-інтернату. Тарасівській середній школі Київської області середньої району та Бєлярській середній школі.

Плідну роботу проводить кафедра педагогіки в Київській школі-інтернаті № 6. Школа тільки, що кафедра не встановила такого зв'язку з іншими школами-інтернатами.

Підводячи підсумки наукової роботи за 1960 рік, кафедри винесли на обговорення наукової сесії біла ста доповідей, більшість яких були глибоко науковими і цікавими. Жвава і цікава дискусія була проведена

на на секції суспільних наук, психології і дефектології, математики і методики математики, української і російської літератури та інших.

Секція педагогіки своє засідання перенесла в школу-інтернат № 6 і разом з учителями школи заслухала і активно обговорила наукові питання, які були актуальними і для колективу педагогів школи.

Цей хороший почин кафедри педагогіки треба підтримати і іншим кафедрам.

Загальним недоліком є те, що в роботі багатьох секцій майже не брали участі вчителі шкіл м. Києва. Багато наших студентів старших курсів активно працюють у наукових студентських гуртках, але й вони не брали участі в роботі секцій наших кафедр. Надалі треба більше залучати до роботи наукових сесій викладачів і студентів, які цікавляться науковими проблемами.

Проведенню науково-дослідної роботи перешкоджає значна академічна перевантаженість професорсько-викладавського складу. Багато часу витрачають члени кафедри на рецензування дисертаційних робіт, на розробку нових програм та виконання багатьох доручень Міністерства освіти УРСР.

Кафедри повинні створити більш сприятливі умови для тих викладачів, які працюють над створенням підручників і посібників для середньої школи і педвузів.

Навчальній частині інституту і керівникам кафедр треба більше розвантажувати цих працівників від інших видів роботи.

У минулому році дирекція ще недостатньо надавала творчі відпустки викладачам, які працюють над докторськими і кандидатськими дисертаціями.

Розглядаючи виконання плану науково-дослідної роботи нашого інституту за 1960 рік і план на 1961 рік, Міністерство освіти УРСР внесло багато змін щодо уточнення назв тем і скорочення строків їх виконання. Ці критичні зауваження Міністерства є доцільними, і їх треба врахувати кафедрам і виконавцям цих тем.

М. ПІДТИЧЕНКО,
директор інституту.

Ми вимагаємо

В ці дні світ здригнувся від нового злочину колонізаторів. Найманці бельгійських імперіалістів і міжнародних монополій злочинницьки вбили прем'єр-міністра законного уряду Республіки Конго, великого патріота свого народу, видатного борця національно-визвольного руху Африки Патріса Лумумби та його сподвижників Жозефа Окіто і Моріса Мполо.

По всій Радянській країні прокотилася могутня хвиля народного гніву, викликана цим підлим вбивством. На мітинг протесту, що відбувся у п'ятницю 7 лютого, весь колектив інституту засудив цей злочин проти конголезького народу.

«Ми палко вітаємо, — говорить студентка Н. Мусієздова, — Заяву Радянського уряду в

зв'язку з вбивством Патріса Лумумби і вимагаємо припинити втручання імперіалістичних держав у внутрішні справи Конго».

«Геть колонізаторів з Конго!» «Вбивць Патріса Лумумби — до відповідальності!» «Хаммаршельда — геть з ООН!» Ці гнівні слова лунали з уст професорів І. Пільгука і Н. Поширко, ст. викладача М. Терещенка і студентки Л. Білої.

В прийнятій резолюції колектив інституту одностайно, цілком і повністю, схвалив Заяву Радянського уряду в зв'язку з вбивством Патріса Лумумби і поставив вимогу перед Організацією Об'єднаних Націй якнайсуворіше покарати винуватців цього брудного злочину.

Наш. кор.

На 6-му КАРЗ'І

Закінчилися теоретичні заняття з автосправи. Попереду екзамени...

У цьому навчальному році деканат фізико-математичного факультету вдало побудував розклад теоретичних занять з автосправи. Теоретичний курс був вичитаний у першому семестрі, і з перших днів другого семестру студенти 4 курсу знаходяться на виробничій практиці на авторемонтних підприємствах.

Така дуже вдала послідовність сприятиме кращому засвоєнню матеріалу, з якого, крім заліків та екзаменів, студенти складатимуть ще й екзамен на одержання прав шофера-любителя.

Для проходження практики були вибрані два найкращі авторемонтні заводи міста (шостий і перший), які мають найновіше технічне устаткування, чіткий технологічний процес і добре планування та розміщення цехів.

Треба відзначити дуже серйозний і вдумливий підхід до проведення виробничої практики з боку керівників підприємства, зокрема директора тов. Н. Манька і головного інженера тов. С. Зелінського, які тепло прийняли наших студентів на заводі, забезпечили кожному з них робоче місце. Уважними наставниками були майстри цехів тт. А. Голубов, Д. Щербак, А. Лоповик та інші. Загальне керівництво практикою на заводі здійснював технолог тов. І. Сігал. Він стежив за чітким виконанням графіка практики, переміщенням студентів по робочих місцях і забезпеченням їх такою роботою, яка дає змогу найкращого засвоєння знань з автосправи.

Кілька наших студентів (тов. В. Шкардун і О. Архипенко) були призначені на робочі міс-

На робочому місці впевнено себе почуває Валерій Шкардун.

БЕЗ АКТИВНОЇ УЧАСТІ МОЛОДІ НЕМИСЛИМЕ УСПІШНЕ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАВДАНЬ ГОСПОДАРСЬКОГО БУДІВНИЦТВА. КОМСОМОЛ — ЦЕ НАША ЗМІНА. ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ПАРТІЇ РАДЯНСЬКА МОЛОДЬ ВПЕВНЕНО ІДЕ ВПЕРЕД ДО ДОСЯГНЕННЯ ВЕЛИКОЇ МЕТИ, ВКАЗАНОЇ МАРКСОМ І ЛЕНІНИМ, — ДО ПЕРЕМОГИ КОМУНІЗМУ!

М. С. ХРУЦОВ.

Колишні воїни-студенти

У цьому році в студентську сім'ю нашого інституту надійшло нове поповнення. Серед них ми бачимо чимало демобілізованих воїнів Радянської Армії. Так, на спеціальній педагогічній факультету навчаються колишні авіатори Г. Максименко і А. Гришко, танкісти В. Корж, М. Балюра, М. Аврамчук, матрос Б. Андрієвський, зв'язкивець М. Богатиренко, хімік М. Дабудик. Всі вони були відмінниками бойової і політичної підготовки, мають не одну подяку від командування. І тепер ці воїни, комсомольці і комуністи, що навчаються в інституті, теж поперед — першу сесію вони склали на відмінно і добре.

Багато спогадів залишилося у колишніх воїнів про свою службу в Радянській Армії. Наприклад, Василь Корж приніс до нас вирізку з армійської газети, яка йому особливо дорога. Вміщуємо її повністю.

«Надовго залишиться в пам'яті воїнів нашої частини сердеч-

на зустріч з депутатом Верховної Ради Союзу РСР Маршалом Радянського Союзу Іваном Христовичем Баграмяном. Особливо пам'ятна вона буде для відмінника бойової і політичної підготовки ефрейтора Василя Коржа.

В цей день у ефрейтора був день народження. Дізнавшись про це, маршал Радянського Союзу І. Х. Баграмян гаряче поздоровив солдата. На прохання ефрейтора він також сфотографувався з ним і дав такий автограф:

«Дорогий Василь Іванович! Від усієї душі поздоровляю Вас з днем народження і бажаю багато років щасливого життя і успіхів по службі!»

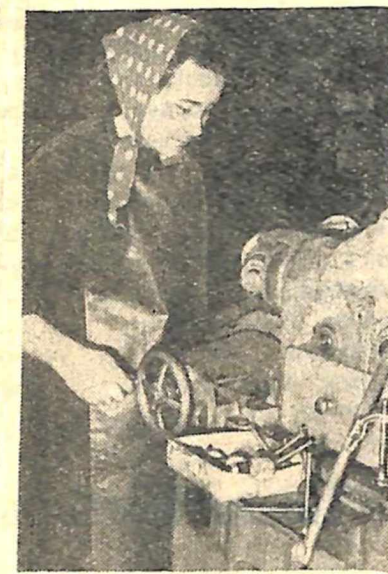
Як це просто і сердечно — Маршал Радянського Союзу особисто поздоровляє ефрейтора з днем народження, цілує його, бажає всього найкращого в житті!

Це можливо тільки в нашій країні!»

Микола ГІРНИК

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ

Щастя й здоров'я, танкісти й пілоти,
Вірним, вам волю завжди берегти!
Слава могутнім і Армії й Флоту!
З святом народження, друзі й брати!
Скільки стрічали ворожі навали
З року отого в диму і вогні!
Нині поглянеш: уже в генералах
Ті, що родились у пам'ятні дні.
Сорок три роки. І мало й багато,
Вік ваш і мудрий і юний весь час.
Щастя й здоров'я, матроси й солдати,
З святом народження, друзі, всіх вас!
Всюди ми з вами — самі ж бо солдати —
Строєм ходили і рвалися в бої —
Разом виходимо з вами на свято,
Вірність і щирість принісши свої.
Знаєм етапи в нечуванім гарті,
Ми — переможці у ратнім труді,
Розум і серце, і м'язи — на варті
В небі, на суші, на синій воді.
Знаєм немеркнучий літопис слави,
Писаний кров'ю в буремні роки.
Слава безсонній сторожі Держави,
Вам, наші друзі, сини і батьки!

Ірина Малецька за роботою на шліфувальному верстаку.

ця з одержанням заробітної платні. Їх роботою на заводі задоволені. Добрі відгуки також про роботу студентів М. Миронової, Л. Дренової, І. Малецької, В. Козія, К. Янківського, В. Лещенка, В. Прицера, Л. Тетянчука та інших.

Практика на заводі показала, що наші майбутні викладачі з честю справляються з покладеними на них обов'язками: здійснюють на практиці основні положення Закону про зміцнення зв'язку школи з життям.

Доцент Л. ГРИНЬ,
керівник практики.

НАШІ КАНДИДАТИ

В. Д. Войтушенко

З 1944 року працює вона в нашому інституті. Кандидат філологічних наук, доцент, улюблений викладач, активний громадський працівник. Скільки цікавих справ провела вона, скільки енергії доклала, щоб радянська школа одержала повноцінні кадри вчителів! Не тільки на лекціях, які студенти слухають з величезною увагою, не тільки на практиці в школах, де Віра Денисівна рік у

рік працює з неослабною енергією, але скрізь — на зборах, у гуртожитку, в тісному колі молоді — знають її як людину чуйну, з глибокими знаннями свого предмету, як принципового комуніста, здібного організатора.

Одностайно підтримуючи її кандидатуру, колектив нашого інституту вірить, що і в цьому році вона буде гідним слугою народу.

ХОЧ РОЗІРВИСЬ

Нерідко трапляється, що деканати, факультетські і загальноінститутські громадські організації планують на одну і ту ж годину багато різних заходів.

ФІЗКУЛЬТУРА
ТЕД ПРАКТИКА
В ШКОЛІ
ІНСТИТУТСЬКИЙ
ХОР

На одну і ту ж годину
Все зібралося до купи.
Зажурився вкрай хлопчина,
Повен розпачу і муки.

ФІЗКУЛЬТУРА
ПЕД ПРАКТИКА
В ШКОЛІ
ІНСТИТУТСЬКИЙ
ХОР

На бюро, в спортзал, у школу
Ще й на хор — таки з'явився.
Взяв за чуба себе, з боєм
Простогнав: —
Хоч розірвись!

ФІЗКУЛЬТУРА
ПЕД ПРАКТИКА
В ШКОЛІ
ІНСТИТУТСЬКИЙ
ХОР

Непримна це пригода,
Та махнув рукою він:
— Хто писав — нехай і
ходить!
Бо не встигну — я ж один.

Враз розпрямилися плечі,
Усміхнувся хлопець знов.
Іде спокійно і, до речі,
На два тридцять у кино.

Мал. А. Дзисюка,
Текст О. Петренка.

Чим це пояснити?

Багато цікавого щотижня відбувається в нашому місті. Ювілей видатних письменників, виступи артистів, різноманітні лекторії та багато іншого — все це сприяє підвищенню культурного рівня нашої молоді. Само собою зрозуміло, що для майбутніх педагогів, які, в основному, працюватимуть у сільській місцевості, відвідування таких культурних заходів має особливе значення. Адже побачити улюбленого поста чи актора, взяти участь у обговоренні книги чи фільму, побувати в тому чи іншому музеї, прослухати цикл лекцій з музичного мистецтва — це не те, що прочитати твори письменника, книги про артистів, побачити репродукції картин. Це значно більше, а якщо врахувати, що поза Києвом, на селі, таких можливостей буде менше, то висновок напрашується один: треба якнайбільше взяти, засвоїти, пізнати, перебуваючи у вузі.

Між тим, цього не можна сказати про студентів нашого інституту. Якесь апатія, байдужість характерна для більшості з них. Так, колись у нас існував університет культури. Хороша справа, багато цікавого можна було пізнати, відвідуючи його, проте, як правило, студентів там було завжди обмаль. Тому університет і припинив свою діяльність. Добру справу розпочали інститутські «понеделки», але їх відбулося тільки три, та й то, переважно, в інші дні тижня, а в цьому навчальному році і зовсім не було. Неодноразово організовувались зустрічі з письменниками України, але й там наших студентів були одиниці. Чим це пояснити? Насамперед винні в цьому самі студенти. Мало ви-

являють вони зацікавленості у проведенні таких культурних заходів.

Чимало в наш інститут надходить різних запрошень на вечори, лекторії, але, як правило, більшість з них залишається невикористаними навіть у тому випадку, коли вони потрапляють до рук студентів. Винен у цьому і комітет комсомолу, факультетські комсомольські бюро. Вони значно активніше розповсюджують квитки на іноземні фільми, ніж на важливі культурні заходи. А чому б відповідальним за культурно-масову роботу не організувати дошку оголошень, на якій під рубрикою «На цьому тижні» повідомлялося б про найважливіші події у культурному житті нашого міста?

Все прогресивне людство найближчим часом відзначатиме 100-річчя з дня смерті великого українського поета Т. Г. Шевченка. Українські вчені, працівники Академії наук УРСР, викладачі вузів м. Києва проводять в зв'язку з цим шевченківські читання. Так, 18 лютого в Інституті літератури АН УРСР була виголошена доповідь відомого шевченкознавця Є. П. Кирилюка, але її не слухав жодний працівник нашого інституту. Лекції про Шевченка читатимуть і наші викладачі. Відвідувати їх, взяти активну участь у відзначенні ювілею безсмертного Кобзаря — наш обов'язок.

Будьте життєрадісними, бадьорими, застрільниками цікавих справ, не втрачайте жодної можливості для того, щоб підвищити свій культурний рівень. Це матиме велике значення для вашого майбутнього.

Л. КАРЛОВ.

Познайомтесь з Дубравкою

Хороші бувають зустрічі читача з героями нових творів на сторінках «Юности».

Ще рік тому в тебе були вірними друзями здавна знайомі багатьом Павка Корчагін і Поля Вихрова, Кирило Ізвеков і Серьожа Панової... А за короткий час до найкращих, найулюбленіших приєдналися вуглуваті, але щирі колеги В. Аксьонова, по-новому побачений Петро Бачей з «Зимового вітру» В. Катаєва і, звичайно — Дубравка — маленька мила дівчинка з напрочуд поетичного однойменного оповідання Радія Погодіна, вміщеного в десятому номері минулорічної «Юности».

Переказувати, хоч би й коротко, зміст твору Р. Погодіна, означало б збіднювати його романтичний, ніжний підтекст, тобто стригти під якийсь однотипний вегетаріанський гребінець, а робити так — не варто. Кожен сам в змозі прочитати оповідання на п'яти сторінках, під час знайомства з яким він неодмінно і посумує, і посміхнеться, і замислиться над долею людей, про яких йдеться в «Дубравці».

Але одну цитату хочеться навести. Ось вона: «Малюків у червоних трусиках звали Серьошка і Наташка. Брат і сестра. Були вони близнятами. Ко-

ли вони ревли, то ставали одне до одного спиною, щоб рев чувся з усіх боків. Билися вони пліч-о-пліч. Засинали разом і просиналися одночасно. По черзі вони лише ставили запинання».

Дубравка — цікава постать у дитячій, та й не лише в дитячій літературі.

Образ цей вихоплений з життя і тому якийсь не хочеться говорити про Дубравку як про образ. Просто хочеться мати більше таких знайомих, з якими іноді важко, але без яких ще важче. Автор оповідання — молодий письменник. Нещодавно він видав книгу дитячих оповідань. Армія незабутнього А. Гайдара поповнилася новим гвардійцем.

Читаючи Р. Погодіна, думаєш: наші відомі письменники мають гідну зміну — молодих авторів, які вчать у них і йдуть далі, бо інакше — не можна, не можна тупцювати на місці.

І тому я сміливо ставлю твір Радія Погодіна поряд з запашною прозою К. Паустовського, рельєфним малюнком С. Антонова, ліричною сповіддю Ю. Нагібіна — поряд із справжньою прозою сучасності.

В. ТАТАЄВ.

ЗАДУМ І ДІЙСНІСТЬ

На звітно-виборних зборах комсомольців інституту було вирішено створити студентський кінотеатр. Задум хороший. Суть його зводилася до того, що демонстрування фільмів і всі останні роботи, зв'язані з цим, виконувалися б студентами. Тут і організація підбору фільмів, і написання оголошень, і продаж квитків, і контроль при вході в актовий зал, і... безпосереднє демонстрування, тобто показ фільму.

Минуло майже 5 місяців з того часу. І що ж ми бачимо? Фільми доставляються в інститут вкрай нерегулярно, з великими перебоями, що, по суті, відбиває у студентів бажання ходити у свій кінотеатр. Квитки розповсюджують студенти, вони також пропускають відвідувачів у зал, але не більше. Найголовніше те, що до кіноустановки студентів не допускають, бояться цього робити під тим приводом, що це недосвідчені в цій справі люди. Звичайно, можна погодитися з таким резонним зауваженням: справді студенти в достатній мірі не оволоділи майстерністю кінодемонстрації. Але скажіть, будь ласка, коли їм до цього привчатися? Адже в нашому інституті щорічно сотні студентів одержують права кінодемонстратора. Ці права дозволяють їм демонструвати фільми, але... тільки не в інституті? Виявляється, так. А ось послухайте, що розповідає наш кореспондент, який був присутній на демонструванні фільму «Назар Стодоля».

Після лекції про творчість Т. Г. Шевченка присутні в актовому залі студенти і жителі Сталінського району з нетерпінням чекали початку сеансу. І ось раптом гасне світло, голос диктора починає перераховувати діючих осіб, увага присутніх спрямована на екран, але там тільки біліє полотно. — Що це таке? — питають. Зал мовчки чекає кілька хвилин, а далі починає хвилюватися, чується голоси невдоволення. І аж тоді, коли на екрані з'являється постать Хоми Кичатого, глядачі заспокоюються. Та ненадовго. Якесь невідомою силою хапає героя і наступає темрява. На цей раз лунають оплески. Це, мабуть, кіномеханікові подобається, бо подібні сцени повторюються через кожних 5—10 кадрів. Нарешті, піднімається свист, присутні залишають зал. Аж наприкінці демонстрування кінофільму вирізняється, але його нікому дивитися.

Такі випадки з демонструванням фільмів трапляються не вперше. Невже неможливо запобігти цьому?

Справді, не вже не можна навести порядку з демонструванням фільмів у нашому інституті? Що думає про це комітет комсомолу?

М. ПАЗЯК.

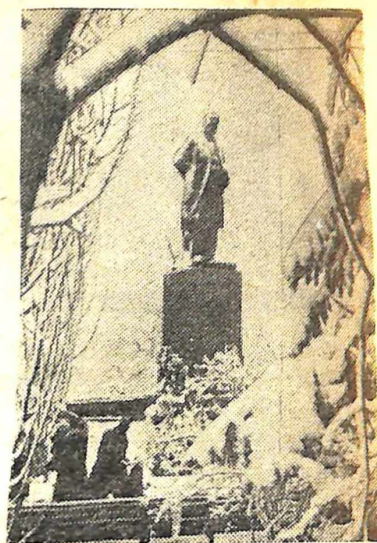
Негідний вчинок

Закінчила 10 класів. З села. Звичайна дівчина, комсомолка. Непоказна, як кажуть, бідова. Вступала на український відділ, перевели на педагогічний факультет. Так би мовити, пожаліли, бо конкурс був немалый. Ходила на лекції, семінари, успішно складала екзамени зимової сесії. І ось...

Гроші взяла без всякої мети, не подумавши, де поділа їх — не знаю, це щось помилкове, — так говорить Н. Харченко на комсомольських зборах та в довгому, плутаному поясненні деканові факультету. З виступів студентів дещо прояснюється.

Виявляється, що і раніше її запідозрювали в дрібних крадіжках, що вона була рада, коли товариші одержували «трійки», отже, були претендентами на позбавлення їх стипендії. А найголовніше, і на цьому сходяться всі, Н. Харченко не визнає, прямо і чесно, своєї провини.

В чому ж вона? Староста другої групи і курсу спецвід-

СЛОВО ПРАВДИ

Боялися великого Кобзаря царські поплічники. Боялися його полум'яних віршів не менше, ніж козацьких шабел Степана Разіна і селянських сокир Устима Кармалюка. Навіть після смерті Тараса Григоровича його правдиве слово наводило на них жах. Ось що писав у 1911 році обер-прокурор найсвятішого синоду міністрові внутрішніх справ:

«Преосвященний харківський архієпископ Арсеній повідомив, що в Харківській губерській земській управі, а також у публічному продажу знаходиться у вільному обігу книга під назвою «Кобзар» — збірка творів Шевченка, видана малоросійською мовою товариством імені Т. Г. Шевченка для допомоги нужденним учням у вищих навчальних закладах С.-Петербургу. Деякі вірші, вміщені в цій книзі, за своїм змістом є цілком антирелігійними і спрямовані на підрив релігійного почуття в серцях народному».

Так, поема «Марія», вірші «Царі» та «Саул» (в останніх допущено блюзнірське глумління над царським пророком Давидом і царем Саулом), а також «Молитва», «Сон», «Юродивий» — просякнуті зловмисно-революційним духом як проти християнської віри, так і царської влади».

Посилаючись на преосвященного Арсенія, що вважав «Кобзар» «вкрай шкідливим для народу» і вимагав його вилучення з продажу та бібліотек, обер-прокурор просив винести відповідне рішення. І царський уряд охоче задовольнив прохання найсвятішого обер-палача: у Харківській губерній «Кобзар» було конфісковано.

Та не вдалося царським сатрапам вилучити вірші Шевченка з пам'яті народу. Через шість років спалахнули на Харківщині, як і по всій країні, мастки поміщиків, палаци казталістів, і вразом злою кров'ю воля окропила!

Ю. КОЛІСНИЧЕНКО,
вчитель історії.

ділу А. Вихівська передала через Н. Харченко, студентку цієї ж групи, п'ять стипендій для вручення іншим студентам, що проживають у гуртожитку № 3. На другий день з'ясувалося, що однієї стипендії нема. Сталі шукати, бо Н. Харченко відповідала на поставлені їй запитання вкрай незрозуміло. Тоді виникла підозра, довелося переглянути і її речі... Стипендію знайшли.

Комуністи і комсомольці, які виступили на зборах, одноставно засудили негідний вчинок Н. Харченко і винесли пропозицію виключити її з комсомолу і просити дирекцію інституту позбавити її стипендії. Ця пропозиція була підтримана більшістю присутніх. Чи не заздалегідь покарання за таку провинув?

Наш кор.

Редактор О. КАРДАШ.